

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Amanda Åkesson*
 Härad: *Bjäre* Adress: *Vejby, Vejby slätt*
 Socken: *Barkåkra* Berättat av: *Densamma*
 Uppteckningsår: *1942* Född år *1883* i *Barkåkra*

Original som kunde flera yttan. s. 1-3.
 Värning av ^{och} riddyma / dess försäljning. s. 4-5.
 Gåva smäckarbeten. s. 6
 Träskovakeri. s. 7.

(Ljälvbiografi i foto. fr. 8532)

ACC. NR M. 8537:1

Landskap: Skåne Upptecknat av: Amanda Åberg
 Härad: Bjäre Adress: Vejby, Vejby slätt
 Socken: Barkåkra Berättat av: Amanda Åberg
 Uppteckningsår: 1949 Född år 1883 i Barkåkra

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

För ett trettio-tal år sedan levde i denna bygd en gammal högt originel man. Hans namn var Jakob Jonsson, men kallades i allmänhet för rive Jakob. Detta antagligen för att han bland mycket annat gjorde rivor eller som det heter, sävror, åt folk. Han var en riktig mästare att tillverka sådana, så han fick beställningar från långt utlägsna trakter. Så var det även bra för rikade pinnarna gå sönder så lagade Jakob en rässa snabbt. Han kunde många yrken. Han var smickare, urmakare, skräddare och glas-mästare. Som skräddare sydde han mest mössor. Han hade dock svårt att få sålt av sitt lagur.

Skriv endast på denna sida!

Fasonen på mössorna tyckte folk ej om.
Som glasmästare var han mycket anlitad.
En stor låda med glasutor i bänken på
ryggen, då han var ute och vandrade. Alltid
fanns det något ställe som fönstret var
sönbriga, därför var Jakob välkommen.
Diamanten han skar till glaset med var
han ytterst riddom. Det var mycket roligt att
se honom arbeta, det något uppvägrade nästan
vad man föll utstå då man blivit en ruta.
Han fuskade något i lagning av klocker. En
frikärlig hade han för tattare. På den tiden
fanns det gott om sådana. Men sedan de en
gång bestulit honom ville han ej ha mera
beröring med dem. Han kunde även spela
fiol, ja till och med laga sådana. Ibland
samlades ungdomen hos honom där han bodde
ensam i sin stuga. Då lyste den gamle upp.

Han spelade och ungdomarna dansade
så sندن vöke ikeris y. Golvet var nembigen
bestrikt med vit sjösed. Han hade en
egenhet att allt vad som var målat hos
hon^{i stugan} var i skarp blå färg. Där för talas
än i dag om jakobsblått. Gubben har nu
 varit öd i många år. Stugan är nereven
 och bunnan igen fylld. Men ändå fort lever
 hans namn på platsen. En omnibuss har
 där en tillplats och denna kallas jakobs bunn.
 Var Jakob närstannade från ut jag g;
 men på en tid då alla talade brett lamsmål
 talade han vördigt och korrekt.

Han var en man om vilken det kan sägas
 något födel. man skrattas åt, men ändå
 mera ädvas åt.

ACC. N:R M. 8537:4.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Anna-Louise Åkerström
 Härad: Bjärs Adress: Vejby Vejby slätt
 Socken: Barkåkra Berättat av: Anna-Louise Åkerström
 Uppteckningsår: 1942 Född år 1883 i Barkåkra

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

I början på seklet köptade en returbitjetts
 värfriån och till Helsingborg 1.90 kr. Det tyckte
 många kvinnor var för dyrt. De gick istället
 till för ofta berfota. Däras ärende i Helsingborg
 var att köpa s. k. skinn to. Det är den ull
 garnarna tar av färdskinnen innan de tvädas.
 Den ullen är mycket kort och vrid. Därför svar
 att både karda och spinna. Där var många
 men där kvinnorna hade som bisyssla vävning
 av ulltyger. Många hade ingen annan
 inkomst än vad de kunde förtjåna på sådan
 vävning. Mycket arbete var med dessa skinn to.
 när det kardades fick de betrykas med fotage.
 och vid spinningen fick det smas bäst annars brast tråden

Skriv endast på denna sida!

Man blandade svart och vitt ullsammans så man
fick en grå färg. Det skulle vara botten i arbetet
Vitt garn färgades i olika skarpa färger. Det blev
tilt vackra ränder. När nu dygnena var färdigvävda
lämnades de till en uppköpare där de fick
sin betalning. Denna i sin tur reste runt
till alla marknader, stod på torgen och sålde samt
i många fall ledgade, att det var äkta och
ylle dyner. För den erfarna var det också
svårt att se skillnad på de ulldygna eller en
skinn tos dynga. Det var nämligen så att innan
dygnen lämnades ut, man drog med en
korda över dem i värda tag. Den blev
då ullig och fin men givetvis ej så stark
att slita på. Nu är alla de gamla dygnvävar-
na borta och ingen av nutidens folk vill väl
ligga under en tjock ulldynga med
fjäder i, fast det var skönt i vinter tid.

ACC. N.R. M. 8537:6.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

En annan sysselsättning som folk kunde
förtjäna några slantar på var att göra
snäckarbete. Det gjordes hörnlyktor, kamlåda
tidningshållare och flera andra sorter. Först
fick snäckornas plackas på stranden. En särskild
vacker sort brukade fiskarna få i gännen. De
fick köpas för en billig peng. Så klipptes papp till
däpån klistrades vitt glanspapper och så sattes snäckornas
fast med hornlinn, varpå allt sammant fernissades.
Så gällde det att gå ut i bygden och sälja.
En hörnlykta kostade 30 öre en kamlåda 20 öre
när materialerna betalats blev ej många ören
kvar. De bästa kundene voro statarna på
gårdarna vilka ligga på något avstånd från byn.
De hade i regel dåliga bostäder så de tyckte
om att många lite grann låter på väggarna.
Mamma är närligen ingen som gör sådana arbeten.

Ett yrke som är totalt utdött är träskomakarens.
I min ungdom fanns det två bröder som gjorde
träsko. Det var tiefligt att se om det gick
till. En stor träklump av al bearbetades
så det började likna en sko. Träskomakaren
satt på en bänk när man arbetade. Den kallades
fällbänk och så med en s.k. bandkniv formade
til träskorna. Sedan de riktigt väl formats
til och avputsats gjordes de til sist. Så
var de färdiga att användas. Men o så
hända. Stora putor blev på vristerna för den
orone. På denna trakten brukades ej med
s.k. putor på vristen. På vintem lades halan
inne i träskan det var varmt och skönt.
Nu finns ingen som kan göra en träsko
och ingen vill väl heller ha sådana.
Trätofflor gagnas i stället.